

zdařile představili polští nakladatelé, distributoři a knihovny. V souvislosti s polskou kulturou se konalo kolem 1000 různých akcí, především setkání s autory (mezi nimi byli i laureáti Nobelovy ceny za literaturu Czeslaw Milosz a Wislawa Szymborska), koncerty polských hudebníků, výstavy knižních ilustrací a jiné.

Německá nakladatelství spolu s jednotlivými rakouskými a švýcarskými nakladateli (téměř 40 % všech vystavovatelů) poskytla reprezentativní pohled na současnou publikační produkci německé jazykové oblasti. Literatura Rakouska, Švýcarska a Lichtenštejnska byla navíc představena v národních expozicích. Podstatné místo mezi vystavovanými obory zaujímal knižní umění. Bohatě byla zastoupena nakladatelství, která vydávají bibliofilie, faksimile a krásné knihy obecně. Součástí veletrhu byly také výstavy „Nejkrásnější německé knihy 1999“, „Mezinárodní výstava knižního umění“ (s účastí České republiky) a různé další akce při příležitosti letošního výročí Johanna Gutenbergova.

Na výstavní ploše IBCL (International Booksellers and Librarians Centre - Mezinárodní centrum knihkupců a knihovníků) měli své expozice především německé knihovny a producenti německých knihovnicko-informačních systémů. Ze zahraničních dodavatelů knih, časopisů a databází se zde prezentovaly např. firmy SilverPlatter, Bell & Howell aj. Firma Ex Libris předváděla systém Alephino, určený především pro menší knihovny, a projekt Meta Lib, což je software pro vytvoření „univerzální brány“ pomocí technologie SFX.

Uprostřed výstavní plochy pro knihovníky byly na panelech představeny velké polské knihovny, kromě fotografií zde byl také text o historii a současném stavu polského knihovnictví. IBCL připravilo také bohatý doprovodný odborný program. Přednášky byly zaměřeny na prezentaci polských knihoven, ale představily se i zajímavé projekty realizované v německých knihovnách (Digitální knihovna Köln, projekt Carmen). V hale Management forum for booksellers and publishers vystavovalo více než 90 producentů a dodavatelů různých druhů softwaru určených pro knihkupce a knihovníky. Prezentovali se zde i výrobci nábytku pro knihkupectví, k vidění byly i drobné pomůcky (podstavce, stojánky, obaly na knihy a dokonce knižní lístky).

Česká národní expozice má již tři roky téměř stejnou výtvarnou podobu stánku, a to v hale 9.2 určené zemím jihovýchodní Asie a státům východní a střední Evropy. Ve stánku fungovala literární kavárna, promítaly se kreslené pohádky a filmy podle děl Vladimíra Křemera a Ladislava Fuchse. Národní knihovna se představila několika publikacemi, které právě vydala, např. Ve znamení nové doby a Perské rukopisy v NK ČR.

53. ročník Frankfurtského knižního veletrhu se bude konat 10.-14. října 2001 a podle nového ředitele pana Lorenzo A. Rudolfa dostane veletrh novou podobu.

Z cestovní zprávy

H. Nové, S. Knollové a E. Frydrychové
vybrala redakce

■■■ krátké zprávy ■■■

■ Ve dnech 17.-21. října 2000 proběhl ve Frankfurtu nad Mohanem 52. mezinárodní knižní veletrh, který je určen hlavně odborné veřejnosti. Odborní pracovníci si mohli zakoupit denní vstupenku za 28 DM anebo permanentku na celé veletržní období za 65 DM. Vstupenky pro širokou veřejnost stály 14 DM, skupinové vstupné bylo 12 DM. Veletržní katalog stál 35 DM, v předprodeji až 45 DM. Celková veletržní plocha je téměř 190 000 m². Představilo se přibližně 7000 vystavovatelů (nakladatelů a producentů mikromédií) z více než 100 států. Na veletrh přišlo přes 300 000 návštěvníků, což je o 7,5 % více, než v roce 1999. Během veletrhu byly každý den k dostání zvláštní výtisky novin Publishing News, plně věnované aktuálnímu dění v pavilonech a stáncích. Podle pravidel není prodej knih na veletrhu povolen, je možné však knihy i s veletržní slevou objednat. Výjimku tvoří výprodeje německé knižní produkce v jednom z německých pavilonů. Zájem hlavně široké veřejnosti byl značný.

V souvislosti s 52. ročníkem Frankfurtského knižního veletrhu se konalo 2100 různých akcí, 1100 z nich zahrnovalo setkání s autory, autorská čtení a autogramiády. Veletrh navštívil letošní laureát Nobelovy ceny za literaturu čínský spisovatel Gao Zingjian, který zde představil svůj nový román evokující autorovy prožitky během cestování do vzdálených jižních koutů Číny. V ruském národním stánku vzbudila největší ohlas světová premiéra knihy ruského exprezidenta Borise Jel'cina Prezidentský maratón. Kromě ruštiny byla kniha představena hned ve třech jazykových mutacích: anglicky, německy a japonsky. Na tiskové konferenci se objevila v jednom z veletržních pavilonů osmadvadesátiletá Leni Reifenstahl u příležitosti vydání jejího životopisu. Život této kontroverzní postavy 20. století, herečky a tanečnice, edičně zpracovala Angelika Taschen.

Letošním čestným hostem Frankfurtského veletrhu se stalo Polsko. V pavilonu 3.0 na ploše 5300 m² se velmi

■ Ve dnech 5.-6. září letošního roku se uskutečnila v prostorách Vysokého učení technického v Brně v pořadí již 3. konference s názvem „Úloha univerzit v budoucí informační společnosti“ (*The Role of Universities in the Future Information Society – RUFIS*). První den jednání byl věnován Konceptci státní informační politiky ve vzdělávání (SIPV). S velmi zajímavými příspěvky vystoupili někteří členové týmu, kteří se podíleli na přípravě této koncepce, např. L. Matyska (Masarykova univerzita, Brno) a F. Ježek (Západočeská univerzita, Plzeň). Panelové diskuse se kromě jiných zúčastnil také zástupce MŠMT R. Ryška a ve skutečně bohaté diskusi byla vyslovena obava o včasnou a efektivní realizaci Koncepce SIPV. Dalším tématem bylo vzdělávání učitelů a problematika bakalářského a magisterského studia. Na malé procento studujících z celkového počtu obyvatel ČR v porovnání s ostatními zeměmi a na další souvislosti s tím spojené upozornil J. Zlatuška (Masarykova univerzita, Brno).

Druhý den byl zahájen přednáškou M. Bartoška „Konsorciální elektronické informační zdroje v akademické sféře ČR“. Právě letos, díky programu MŠMT, již jsou nebo v blízké době budou přístupné jak multioborové informační zdroje s velkoplošnou licencí, tak i oborové úzce specializované databáze. Program pokračoval vystoupením P. Žabičky, který hovořil o standardu pro popis elektronických síťových zdrojů (Dublin Core) a z dalších příspěvků je možné jmenovat např. „Elektronické disertace online“ (projekt MU Brno), „Informační servis VŠE Praha“ nebo „Mediatéka Technické univerzity v Liberci“. Na závěr konference byly představeny některé informační systémy, které si univerzity vytvořily pro jejich studijní agendy.

H. Nová, P. Pěnkavová
NK ČR

■ Seminář k otázkám automatizace v knihovnách

Ve dnech 12. a 13. září se ve Velké aule Filozofické fakulty UK konal již 11. seminář věnovaný problematice využívání výpočetní techniky a moderních technologií v knihovnách a informačních střediscích, který pravidelně pořádá Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK. Jako každoročně přilákal řadu knihovníků a informačních pracovníků a přinesl řadu zajímavých informací a aktuálních novinek

Ústředním tématem prvního dne byla sdílená katalogizace - probírala se problematika souborných katalogů a využívání protokolu Z39.50. Další příspěvky byly věnovány programu VISK (Veřejné informační služby knihoven), vyhledávání v databázích, novinkám systému CDS/ISIS, seznámení s aktivitami STK v oblasti autorských práv, rozvoje INVIKu, využívání protokolu Z39.50, školicích aktivit a plánované transformace STK, a dále prezentaci produktů databáze ProQuest/PCI.

Druhý den semináře byl určen především knihovnám začínajícím s automatizací, cílem příspěvků bylo poskyt-

nout základní informace o funkcích a službách na internetu, které jsou důležité pro jejich činnost.

V odpoledním bloku byl poprvé představen nový knihovnický systém DAWINCI, dále systém KP-Win, bylo informováno o novinkách v elektronickém zpřístupňování České národní bibliografie. Hlavní část programu připravili studenti ÚISK FF UK, kteří se zaujetím a humorným nadhledem seznámili účastníky s elektronickými časopisy z oboru informační věda a knihovnictví a se studenty vytvořeným knihovnickým portálem Tulák po webu (<http://vvk.cuni.cz>).

Součástí semináře byly již tradičně prezentace automatizovaných knihovnických systémů.

Zásadní příspěvky jsou publikovány v elektronickém časopise Ikaros (<http://ikaros.ff.cuni.cz>).

Mrá

■ Stavba smíření

9. listopadu 2000, v den 62. výročí tzv. „křišťálové noci“, kdy nacisté v Liberci mimo jiné vypálili židovskou synagogu, došlo v tomto městě ke slavnostnímu předání nové budovy Knihovny Liberec spojené se synagogou. Při této příležitosti se v této knihovně konala mezinárodního konference „Nová role knihoven ve společnosti a zkušenosti z provozu a služeb moderních knihoven“. Dostavba knihovny této velikostní kategorie v České republice po 72 letech (v roce 1928 byla dokončena novostavba Městské knihovny v Praze) spolu s doprovodnou konferencí byly natolik významné události v současném vývoji českého knihovnictví, že se k nim bude třeba vrátit rozsáhlejším článkem.

jc.

